

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerübben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Néhány szó közéletünkről.

Lapunknak sem feladata, sem jogosultsága nem lévén politikai kérdések megvitatására, ez alkalommal is kerülni óhajtjuk azt, s csupán érinteni fogjuk a szigorú tények felsorolásával, mert főnyegen forgó helyi kérdések nélkülözhetetlenül szükségessé teszik.

A hírlapirodalommal csak legkisebb mérvben is ösmerősek előtt nyilvánvaló, hogy az ugynevezett egyházpolitikai törvényeknek az országgyűlés képviselőháza asztalára történt letétele, ugyszólván forrongásba hozta hazánk lakosságát, s hogy a békétlenkedők tábora a római katolikus és vallás hívőiből tömörült, sőt van jelenleg is még megalakulva; a mi annál sajtáságosabb, mert ha igaz, hogy a többség bir beolvastó képességgel, ugy annak is bizonyára igaznak kell lenni, miként az egyenlősített helyzet mellett a beolvastó hatásától épen a nem róm. kath. vallásfelekezeteknek kellene tartaniok.

Ezen időszak szülötte városunkban a katolikus kaszinó; azonban nagyon esalatköznek az, a ki azon hitben volna, hogy ezen intézmény annak idejében a más különböző vallásfelekezetű polgárságtól való elkülönzés szükségességének érzete miatt létesült; — épen nem, hanem annak indító oka személyi okokban keresendő, nem több mint két egyén torzsalkodása okozta ez új intézmény megalkotását s azt, hogy a polgári olvasókör tagjai pártokra oszolva, a békétlenkedők tábora otthagya addigi szórakozó helyét, és új otthont keresett, — felölelvén a város lakóinak velök rokonszenvező elemét.

Megütödvé tekintett ezen alakulásra e város minden elfogulatlanul gondolkodó polgára felekezeti különbség nélkül, — nem találkozott ez he-

lyeslésével a törvényhatóságnak sem, mert hiszen gondoskodva volt már ekkor a város bármely irányu lakosának arról, hogy a meglévő két társalgó egyesület valamelyikében szórakozását megtalálja. Mindazonáltal az újból alakult egyület alapszabalya belügyminiszteri jóváhagyásban részesült, az együleti élet megindult, — és bár fájlalta mindenki, a kinek szívében a széttagoltság következményei iránt érzeke volt, — bizony e város falai között nem akadt korlátozó, a ki a mozgalomnak gátat vetni óhajtott volna, — épen ugy: mint a miként hasonló nem kívánta később korlátozni a róm. katolikusok azon elhatározásának megtestesítését, hogy szemben életképes sőt virágzó állapotban lévő pénzüntézetek mellé felekezeti alapon új pénzüntézet szerveztessék. — Az új egyület és pénzüntézet pedig gondoskodott vezetőkről, kiknek vezérlete alatt az csakugyan szigoruan katolikus szervezétü

Ugyancsak az egyházpolitikai törvények tárgyalásakor, vagy tán valamivel később római katolikus testvéreink azon kéréssel fordultak városunk képviselő-testülete elé, hogy adja rendelkezésére a város a helybeli római kath. elemi népiskolának a községi iskola czéljaira kivetett iskolai adó azon hányadát, a melyet a róm. kath. hívők fizetnek be.

E kérdés első tekintetre jogos és méltányosnak is minősül; de nem tekinthető annak akkor, ha a törvény rendelkezéseit megértjük; mert törvényileg van kimondva, hogy az egyes vallásfelekezetek ezen pótdóra csak annyiban tarthatnak számot, a mennyiben az a községi iskola czéljaira már eddig igénybe nem vétetett; már pedig itt az adó a községi iskolára évek hosszú sora óta szedetik. Törvényesen járt tehát el a város közgyűlése, a midőn eme kérelmet kellő

indokolással elutasította, s hogy intézkedése valóban megfelelt a törvény intenióinak, azt fényesen indokolta ama körülmény, hogy hozott határozata ugy a vármegye közigazgatási bizottságánál, majd a legfőbb közigazgatási bíróságnál megerősítve lett, és ugy határozata jogerőssé is váltott.

Azon jogos remény táplálhatott mindnyájunkat, hogy a végérvényesen elintézett ügy többé felelevenítetteti nem fog, s épen azért keltett általános megdöbbenést, a midőn a folyó hó 18-án tartott városi képviselőtestületi közgyűlés tárgysorozatában a helybeli róm. kath. iskolaszék ujtott kérvénye tárgyalásra kitűzetett.

Valóban nem tudjuk, ha vajjon e kérvény a hatóságok különben is tulterhelt teendőinek ok nélkül való megszorítását ezélozza-e, avagy a róm. kath. egyház hatalma érzetében azt hiszi, hogy a törvényes korlátokon belül hozott jogerős legfőbb hatósági határozatot nullificáltatni képes?

Tudjuk azonban azt, hogy e város falán belől évtizedek hosszú során a különféle vallásfelekezetek egymással békében megfértek, hogy a vallásfelekezetek szerinti elkülönzés édes mindnyájunknak kétségtelen kárára van; hogy azon irányzat, mely az elválasztás rendszerének színét, sőt bélyegét viseli magán, nem a magát viszonyaink közé bele találó nagyon tisztelt prépost-plebánosnak eszmeszüleménye, hogy mi mindenkinek vallási meggyőződését tiszteljük, bármiként is dicsérje Istenét, hogy mi minden polgártársunkkal békében és egyetértésben óhajtunk élni, s végül, hogy akkor, a midőn ő Felsege a mi szeretett és bölcs királyunk a Boeskey István és Bethlen Gábor szobrát felállíttatni legkegyelmebben elrendelte és ezeknek a magyar alkotmány helyreállítása és a vallások közötti béke

T Á R C Z A.**Minden este...**

Minden este imaközben
Fohászokodom érted,
Pedig te az én szívemet
Össze-vissza téped.

Tépd is össze, ha nem tudod
Oly hüen szeretni,
Mint a hogy én soha téged
Nem tudlak feledni.

Tört szívemnek te nélküled
Mit is ér az élet,
Jobb lesz majd a temetőben
Meggihenni — érted.

Virágos szép kis hant alatt
Elhamvad majd szívem, —
De tudd meg, hogy porában is
Szeretni fog biven. II. . . . M. . . .

Szerelem és fogfájás.

Irta: SAPHIR.

Szerelem és fogfájás! Két kimondhatatlan fájdalom annak, a ki azt érzi, két jelentéktelen dolog annak, a ki azt még sohasem érzi. „Nos, mi baja?” kérdik egyik-től vagy másiktól. „Szerelmes — a foga fáj”. „Egyéb semmi, no ez nem sok!”

Ezek a megszokott vélemények a szerelemtől és a fogfájásról.

Ha a családban valaki szerelmes vagy a foga fáj, ugy mindenik családtag más és más orvosságot tud, s mindenik állítja annak esalhatlan voltát. Az apa: csak rheuma, majd magától el fog mulni. A nagybácsi: léghuzam érte, csak melegben kell tartani. A nevelőnő: nem kell rá gondolni, az a legjobb. A nagynéni: huzasd ki és tétess bele másikat. A bölcs szomszéd: dugja be a füleit, az biztosan használ.

Szóval nincs a világon oly ostoba ember, ki a szerelem és fogfájás ellen valami jó orvosságot ne tudna.

Legtöbb orvosságot a szerelem és fogfájás ellen a vén asszonyok tudnak, a kiknek maguknak, — miután fogaikat már mind elvesztették, szerelmükben pedig sokat csalódtak, — ugyszólván sem foguk, sem szívük ninesen.

Mindazok, a kik fogaikkal a sok édesség és gondatlanság folytán, szívüket pedig a tobzódás és kéjelgés folytán elvesztették, nem gondolnak többé a jó fogak és jó szívek fájdalmára, és ez természetes, mert ők épen oly kevéssé érezhetnek a fogaikra, mint a szívükre.

A szerelem és fogfájás megegyezik abban, hogy mindkettő többnyire éjjel intézi ellenünk rohamait, s hogy ilyenkor örülteként futkosnak ide s tova és mint a holdkórosok még a puszta falakra is szeretnének fölkuzni.

De vajjon, melyik erősebb: a szerelem vagy a fogfájás?

Ha mindkettő egyszerre rohanja meg az embert, melyik az erősebb?

Lássuk!

Berlinben a Frigyes- és Medve-utca sarkán, az első emeleten lakott egy író — és az én voltam.

Ő egy igazságügyitanácsos bájos leánya volt. — Ez minden, a mit a t. olvasónak viszonyunkból elárulhatok.

Még csak annyit szabad mondanom, hogy ő a divat és féltékenység bolondja volt; mert ez tény és a történethez tartozik.

A divat hajhászás a zsebet, a féltékenység azonban a szívet érinti. A divatsóvárgás a pávához hasonló, mely mennél idősebb lesz, annál gyöngébb; a féltékenység azonban krokodil, mely annál erősebbé válik, minél idősebb.

De ha valakiben a divat hajhászás és féltékenység találkozik, vajjon melyik erősebb!

Lássuk!

Ablakommal szemben, az utca tulsó sarkára szokták a színlapokat és a különféle meghívókat ragasztani.

Ő most is, mint rendesen reggel 10 órakor anyjával a Sarolta-utczából a Liget felé megy és mindketten megállnak a sarkon, a színlapokot olvasni.

Ha ő ilyenkor ugy tett, mintha anyjának akarna valamit mutatni és ujjával oda mutatott, hogy „kezdeté 7 órakor”, mindjárt tudtam, — mert én ilyenkor mindig az ablaknál állottam — hogy a meghatározott idő 7 óra. De ha ugyanekkor a másik kezét mintegy önkénytelen fölemelte, akkor tudtam, hogy egy órával később, vagyis hogy a kijelölt idő 8 óra. Ezeket lehetett következtetni kézmozdulataiból. — A szerelem találékonynyá tesz! Franklin csak egy villanyvezetékét talált föl, a szerelem minden pillanatban képes más és más villanyvezetékét feltalálni.

Nyolcz óra volt, én a kijelölt helyen állottam, ez őszintén szólva, a tözsdé melletti fák alatt volt, hol jelenleg a gránit oszlop áll, — és vártam. Én vártam, ő nem jött, vártam tovább, ő még sem jött és talán még tovább is vártam volna, ha egy kis fiu, ki nem volt más, mint a tanácsos inasa, — néhány barátjával arra nem siet, ki felém pillantva, hirtelen egy golyót gurít lábaimhoz és eltűnik. Fölveszem, a dió üres, illetve benne egy kis levélke volt:

„Nem jöhettek! A híres Anatol (igy hívták az első divatárusnőt) épen ma érkezett meg Párisból és még az

REISZ JÓZSEF

férfi és női divatáruháza

Rimaszombat, Deák-Ferencz-utca

Ajánl nagyon kedvező ár mellett női posztó-kabátokat és gallérokot, legujabb párisi női modell-kalapokat, férfi, női és gyermek Jäger-ing és nadrágokat, carlsbadi czipők, Pichler-féle kalapokat és grácezi vadász-kabátokat, valamint minden sport-czikket.

megteremtése iránti fegyverfogás tényét mintegy megkoszorozta nekünk, az alattvalóknak versenyei bizonyára nem ildomos. És épen ez okból szívünkben ohajtjuk, hogy a vallási kérdések meddő kutatásának mellőzésével a város lakossága vallásfelekezeti különbség nélkül sorakozzék egy zászló alá, a költő igaz mondásának követésében, hogy: „A haza minden előtt!”

A vármegye hódolata. Lapunk mult számában megírtuk a vármegye hódolatát, melylyel a koronás király iránt érzett szeretetének és alattvalói törhetlen hűségének a vármegye közönsége kifejezést ad. Ez részben a vármegyei közgyűlésen történt, s a közgyűlésről terjedelmes tudósítást hoztunk lapunk mult számában. A referádából technikai tévedésből kimaradt vármegyénk ékesszavu alispánjának a közgyűlésen elmondott lendületteljes és nagy tetszéssel fogadott beszéde, melyet, — tudósításunk teljessé tétele végett is, de még azért is, mert méltó a megörökítésre — következőkben közlünk:

„Méltóságos főispán ur!

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

Hazánk minden vidékén az örömmel és hálánkkal ösztönözött érzetével töltötte el a honfi kebleket apostoli királyi Felségének, legkegyelmesebb urunknak szeptember hó 25-én kelt magasztos elhatározása, melylyel a mult idők azon kiváló alakjai emlékének, kik a nemzeti élet különböző téerein kitűntek, a székes főváros, erre alkalmas terein, saját udvartartása költségeinek terhére felállítandó szoborművek által leendő megörökítését legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

A fejedelmi elhatározásnak ezen fenséges ténye magában is a hálánkkal és hódolattal ragaszkodásnak érzetével tölti el kebleinket, mennyivel fokozza tehát örömlenket és lelkesedésünket a szívjóságnak, a magyar nemzet iránti szeretetnek melege, mely azt sugallta, de különösen a mult idők nemzeti dísz és magasztos emlékeinek méltatásánál az érzületnek mindnyájunk szívében hűségesen őrzött kegyelettel való azonossága, mely abban oly lényesen megnyilatkozik.

Valóban hazánk alkotmányos szabadságáért századokon keresztül annyi önfeláldozással, kitartással, annyi fájdalommal, szenvedéssel folytatott szakadatlan küzdelem nemzeti törekvéseink találatát és nyerneket a magasztos elhatározásban elismerést és a korona kisugárzó fényétől megdicsőítést!

Hajnalát látjuk e fényben egy „jobb kornak, mely után buzgó imádság epedez százerek ajakán!”

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés! Csak az a nemzet lehet hatalmas és erős, mely történelmi multjának hagyományos nemzeti emlékeit, kiváló férfiak hazafiai érdemeit nemzedékről-nemzedékre öröklő hagyva, híven megőrizni tudja, s a multak tapasztalataiból lelkesedést és példát merítve a jövőre, nemzeti törekvéseiben felismerve és feltalálva a haza és korona érdekében egyaránt, királyával érzületben szeretettel összeforvva, egyetértőleg igyekszik azokat megvalósítani s önfeláldozással munkálni.

Csak az a korona lehet hatalmas és erős, s századok minden viharával rendületlenül dacolni képes, melynek sziklánál is erősebb alapját és biztosítékát a nemzet fiainak szívében önként fakadó igaz szeretet, őszinte ragaszkodás és alattvalói tántoríthatlan hűség képezi.

Nincs vármegyénk egész területén, nincs e teremben egyetlen kebel sem, mely szíve igaz érzetével azon fohászban ne egyesülne, hogy: az egek ura mindenható hatalmával a mi jóságos királyunkat soká, igen soká ertesse!...

Ezen érzelmektől áthatva, azon tiszteletteljes indit-

este el kell hozzá mennem, ne hogy valaki megelőzzön. — Isten veled, te édes!”

Édes nem igen lehettem, különösen e pillanatban! Különben: „A marchandés des modes ellen hiába küzd a szerelem!” Én édes, savanyu arczot vágyva, keserű érzelmekkel eltelve mentem haza.

Két nap mulva fekézhetetlen fogfájásom volt, úgy sajgott, mintha törrel szurkálták volna. Az arczom annyira megdagadt, hogy teljesen befödte a bal szememet; úgy néztem ki, mint egy jókora sóvári alma lángvörös hejával. Ekkor látom Öt erre menni, ujjával oda mutat:

„Kezdeté 7 órakor,”

s nagyobb biztonság kedvéért újból oda mutatva kedves mamájával tova siet.

Sietve hívtam orvosom és mondám: egy elhaszthatatlan ügyben okvetlenül távoznom kell. Ő azonban kijelentette, hogy semmi esetre sem szabad kimennem, mert könnyen megtörténhetik, hogy arczgyulladás kapok. Teljesen kétségbeestem és haboztam. Végre is elhatároztam, hogy irni fogok.

Lefestettem előtte megkettőzött fájdalmamat, és kétségbeesésem, a legelénkebb színekkel eseteltem neki szerelmem és balarczom tüzét s végül bocsánatot kértem, Behívtam kis berlini inasomat és oda küldtem a levéllel.

Ez volt a valókereset! El voltam veszve! Mégis el kellett volna mennem! Megdagadt arczomat lábaihoz kellett volna temetnem s vérvörös arczomat az Ő arczának rózsapírjával kellett volna elfödönnöm, el kellett volna mennem, ha holtan hozták volna is haza.

Másnap a tanácsos inasa egy levélkét és egy üvegeset hozott.

„Mélyen érző költő ur!

Ugyebár, a fogfájás erősebb, mint a szerelem?! Mi az égő sóvárgás, egy égő arczhoz képest. Mi a lángoló szív, a lángoló ajkhoz képest. Annak, a ki annyira szerelm és oly nagy mérvű fogfájásban szenved, mindent mellőznie kell, csak a küldött balszomat nem, a mely remélem, minden fájdalmától megfogja önt szabadítani. Kösse azt, szerelmes levelére csöppentve, az arczára és tartsa meg örökre emlékében Önt üdvözölő barátját.

N. N.”

Sohasem láttuk többé egymást! Ilyen a szerelem s a fogfájás!

Fordította: *Gelb Mór.*

ványt vagyok bátor előterjeszteni, hogy ez alkalomból őszinte örömlenkek, hálánknak és ragaszkodásunknak, valamint őseinktől öröklött alattvalói tántoríthatlan hűségünknek feliratunkban hódolatteljes kifejezést adjunk s azt ő eszárri és apostoli királyi Felsége legmagasabb trónjának számolyára letegyük.

Ezen hódolatteljes feliratunk átadásának módjára nézve pedig a többi tártörvényhatóságokkal egyetértőleg járjunk el.”

Mint megírtuk a szép indítványt egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a közgyűlés.

Rimaszombat város virilisei. A városi képviselőtestület közgyűlése — mint megírtuk — *Baksay István* elnökle mellett *Nagy Ferencz* főjegyző, dr. *Löcherer Tamás* és dr. *Kármán Aladár* tagokból álló bizottságot küldött ki Rimaszombat város legtöbb állami adót fizetői jegyzékének összeállítására végett. E bizottság munkálatait befejezte, s a közgyűlés elé a virilisek jegyzékét beterjesztette. E szerint a városi képviselőtestület virilisei tagjai a jövő 1898-iki évben ezek lesznek:

1. Rimaszombati takarékpénztár	6366 frt 46 kr.
2. Gömörm. Nép- és Iparbank	2838 frt 59 kr.
3. Samarjai János	1169 frt 36 kr.
4. *Weisz Károly	1121 frt 54 kr.
5. *Hennyey Kálmán	857 frt 46 kr.
6. *Molnár József	789 frt 96 kr.
7. Engel Adolf	581 frt 93 kr.
8. Baksay József	572 frt 54 kr.
9. Id. Gasko János	524 frt 27 kr.
10. *Dr. Cziner Miksa	461 frt 16 kr.
11. Farkas Zoltán	454 frt 57 kr.
12. Gömöri Ede	430 frt 25 kr.
13. *Beliczky Viktor	416 frt 94 kr.
14. *Ifj. Sütő István	391 frt 52 kr.
15. *Verbjár Péter	352 frt 34 kr.
16. Horváth János	351 frt 78 kr.
17. Özv. Jánosdeák Andrásné	351 frt — kr.
18. Ev. ref. egyház	350 frt 59 kr.
19. Stolez Márton	335 frt 27 kr.
20. Dapsy József	328 frt 94 kr.
21. Özv. Bernáth Gyuláné	319 frt 75 kr.
22. Özv. Liszka Józsefné	305 frt 19 kr.
23. *Marton János	303 frt 60 kr.
24. Hamaliár Lajos	291 frt 78 kr.
25. Schweitzer Rudolfné	257 frt 25 kr.
26. Holländer Lajos	254 frt 49 kr.
27. *Hollósy József	251 frt 88 kr.
28. *Dr. Szabó Samu	251 frt 28 kr.

A *-gal jelölték adója: oklevél alapján, valamint kamarai tagság czimén kétszeresen van számítva.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 18-ikán érdekes közgyűlést tartott *Szabó György* polgármester elnökle alatt. A képviselőtestület tagjai nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen, melynek megnyitójaként elnöklő polgármester szép szavakkal emlékezett meg a legutóbbi országos eseményekről: A német császár pohárköszöntőjéről és a koronás király tiz emlékszóbor felállítását elrendelő országszerte nagy örömet szerzett magas elhatározásáról. A közgyűlés örvendetes tudomást szerzett ezekről, valamint arról is, hogy Rimaszombat város közönsége a koronás király iránt érzett hódolat kifejezésére rendezett országos ünneplésben a vármegyével karöltve részt vett. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy e történelmi nevezetességű eseményeket jegyzőkönyvében megörökíti.

A mult közgyűlés jegyzőkönyvének meghallgatása után a tárgysorozat első pontja következett: az országos bányászati és kohászati egyesület köszönete az itt tartott közgyűlés alkalmából tapasztalt szives vendéglátásért. A valóban melegséggel szerkesztett átirat így szól:

Nagyságos Polgármester ur!

Az „Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület” negyedik ünnepélyes közgyűlésének fényes, felejthetetlen napjai lezajlottak; emlékü maradó azok lelkében, kiknek megengedtetett, hogy azokon résztvehessenek!

Fényes, fényben, pompában ragyogó napjai voltak azok fiatal egyesületünknek: s a legmélyebb, legigazabb hála tölti el szívünket, midőn visszagondolva a felejthetetlen szép napokra, visszaidézzük emlékünke Rimaszombat város, a magyar bányászat és kohászat tiszteletére feldiszipított, fellebögőztet házsorait; Rimaszombat város lelkes vendégszeretetlen pártalan hazafias, a bányászat ügyéért oly igazán lelkesedő közönségét; az egyesület Rimaszombatra összeseregledő tagjainak fogadtatása érdekében oly önzetlen odaadó tevékenységét kifejtett rendező-bizottságot, e bizottságnak minden egyes tagját; a fogadtatás igaz magyaros őszinteségét és ama lelkesült érdeklődést, melyet ügyeink tárgyalásmenete iránt, a lelkes vendéglátó közönség minden tagja oly megható módon tanúsított.

Nagyságos Uram!

A választmány megtisztelő bizalma folytán minket ért ama szerencse, ama megtisztelés, hogy Nagyságod, a rendező-bizottság, a nagy közönség, Rimaszombat város minden polgára előtt, az „Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület” elnökségének, vezetőségének, választmányának és összességének őszintén érzett köszönetét kifejezhessük, mindama szívesességért, melylyel egyesületünket, egyesületünk Rimaszombaton megjelent tagjait elhalmozni méltóztatott: s épen, mert mi vagyunk azok, kik a köszönet szavával kell, hogy járjunk Nagyságod, mint Rimaszombat város közönségének lelkes képviselője elé, — önkénytelenül kérdezzük, elég erős-e a mi szavunk, hogy mindama köszönetnek, mindama hála kifejezője legyen, mely az érzésbérecek sziklaormai aljáról, a fekete gyémántos dombvidék tájkáiról, szép hazánk mindama vidékéről, hol az ék és kalapács őstiszteletű jelvénye összesít egy maroknyi, ügyeért igaz szeretettel lelkesedő, munkás csoportot, Rimaszombat város felé meleg, egyhangú *éjnt* harsogtat!

Eleg erős lesz köszönő szavunk, mert az egyesület minden egyes tagjának köszönőszava egyesül a mi gyenge szavunkkal.

Fogadjon Nagyságod tehát kegyesen szívünk mélyéből jövő őszinte hálánkat mindama szívesességért, jóságért,

melylyel fogadni méltóztatott; fogadjon Nagyságod igaz tiszteletünk őszinte kifejezését és kérjük, ne feledjék el egészen azokat, kik a szív legmelegebb fohászával kívánják, hogy

Rimaszombat városát s annak minden polgárát az Isten áldása kísérje. Jó Szerencsét!

Az „Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Választmányának” megbízásából

Selmeczibányán, 1897. évi szeptember hó 20-án.

Söllz,

ügyvivő alelnök.

Litschauer Lajos,

títkár.

A közgyűlés a kongresszus köszönetét őszinte örömmel vette tudomásul, s a jelen voltak megtekintették a város részére ajándékozott szép alumínium emlékrmet.

Ezután a birtokossági tanácsnak a mezőőrök száma és fizetése megállapítása iránt tett előterjesztését tárgyalták, s elfogadták a városi tanács javaslatát, mely szerint a városi határ őrszére 3 mezei ór alkalmaztatik havi 15 frt fizetéssel, s ezen kiadás a földadó arányában a birtokosokra kivetendő pótdoból nyer fedezetet, s a városi költségvetésben mint átfutó tétel felvéteti.

Következő tárgy a legtöbb állami adót fizetők névjegyzékének kiigazítására vonatkozó bizottsági jelentés volt, melyet a közgyűlés tudomásul vett. A névsort lapunk más helyén közöljük.

A városi mérnök jelentését olvasták ezután a felső malom újra építése, illetve bérbeadása iránt. Az újraépítés egyik ajánlat szerint — mintegy 28000 forintba kerülne, amire a város ez idő szerint nem vállalkozhatik, s így elfogadta a közgyűlés a tanács javaslatát, mely szerint a felső malom tartozékaival együtt Szeverényi Jánosnak bérbeadják: 123 hekt. tiszta, 30 hektoliter feles buza, valamint a javítási költségek viselése kötelezettsége mellett.

Hozzájárult ezután a közgyűlés a tanácsnak és a városi mérnöknek a jövő évi járda építésre vonatkozó előterjesztéséhez. E szerint a jövő évben a Koháry-utca északi része és a vasuti állomástól a törvényeszéki palotáig húzódó Andrassy-ut jobboldalán készitük el a járdát.

Egy tengeri kigyó ütötte fel ezután többször lesújtott fejét. A helybeli róm. kath. iskolaszék újabb átirata a róm. kath. lakosokra kivetett 5%-os iskolai pótdobnak a róm. kath. felekezeti iskola czéljaira leendő kiutalása iránt. Ebben az ügyben már egyszer elutasító határozatot hozott a városi közgyűlés. A közigazgatási bizottság és a legfelsőbb ítélő fórum: a közigazgatási bíróság helyben hagyta e határozatot, s már a felviharzott kedélyek is lecsendesültek. Most az ügyet felelevenítette a róm. kath. iskolaszék és pedig hatalmas protekcióval, mert a kérvény comitivjaként a megyeszéki rokonszenyek örvendő Ivánkovits rozsnyói püspök ajánló levelét csatolta. A városi tanács a már legfelsőbb fórumon is döntés alá került ügynek — melyet már a közgyűlés is alaposan tárgyalt — a napirendről levételét, illetve a kérvényező iskolaszék elutasítását javasolta. A tárgy széles mederben folyó vitát provokált, melyben Sütő István, Molnár József, Lukács Géza, Baksay István, Kishonthy Gyula, Nagy Ferencz és Verbjár Péter vett rész. Utóbbi kitételével mindannyian pártolták a tanács javaslatát. Nagy Ferencz főjegyző csupán a határozatra és annak kézbesítésére vonatkozó formalitásokra szoritkozott, a többiek azonban az ügy érdemére is kiterjeszkedtek s határozottan állást foglaltak a szeparatistikus törekvések ellen. Világosan erősítették a köztudomású tény, hogy a külön róm. kath. elemi iskolának — szemben kitűnő községi iskolánkkal — létjogosultsága nincs, s a kérelem sem nyugszik törvényes alapon, mit ekklatásul igazol az is, hogy valamennyi felebbviteli fórum elutasította azt. Felemlítették azt is, hogy ilyen irányú kérelmet *bármely* felekezett részről terjesztetnék is elő, kedvező elintézésben részesíteni nem lehetne: továbbá fájlatni kell, hogy az egyházi főhatóság ilyen — az összes felebbviteli fórumok előtt is tárgyalt és elutasított — ügybe szükségtelenül bevonott. Ezzel a köztiszteltetben álló püspök s vele együtt a városi képviselő testület is sajnálatosan igen kényes helyzetbe jutott, mert hiszen előre látható volt, hogy a már egyszer meghozott, a legfőbb fórum: a közigazgatási bíróság által is helybenhagyott s törvényes alapon nyugvó elutasító ítélet még személyes rokonszeny és jóakarattal mellett sem változtatható meg. — Verbjár Péter hangsúlyozta, hogy az iskola fentartását elvül tüzték ki, melyhez minden körülmények között ragaszkodnak is. —

A vita folyamán kifejezésre jutott azon megjegyzésre pedig, hogy a rozsnyói püspök ez áldatlan ügyhöz való támogatását esakis tájékozatlanság folytán adhatta, kijelenti, hogy az iskolaszék is, meg ő is kimerítő információkkal szolgált a főpártornak. A közgyűlés végül egyértelműleg hozzájárult a tanács javaslatához, s a kérvényező iskolaszéket kérelmével elutasítandónak mondotta ki. (Nem tudjuk azonban megmagyarázni a róm. kath. iskolaszék azon tényét, hogy a felekezeti érdekből feltartott iskolába az olyan növendékeket, kik szegények s tandíjat fizetni nem képesek, fel nem vesz, hanem a községi iskolába utasít; mert hiszen akkor saját határozatával jön ellentétbe.)

Ezután több kisebb jelentőségű ügy tárgyalatott. Schweitzer Dávid vásárjogbérlo bér engedés iránt beadott kérvényét elutasította a közgyűlés. A helybeli m. kir. földműves iskolánál tett alapítványi helyek iránt kiirt pályázat eredménye az, hogy jelöltettek: Varga József, Lengyel István és Györfi Jenő.

A községi elemi és polg. iskola 1897—98-iki költség előirányzata 5434 frt 85 krban, az elemi finiskoláé pedig 4334 frt 48 krban állapított meg. Az iparos tanoncziskola és az iparos segédek rajtantolyamának 1896—97-ik évi zárszámadását tudomásul vette a közgyűlés; előbbinek 1671 frt 75 krban, utóbbinak 251 frtban állapította meg az 1897—98-ik évre vonatkozó költségelőirányzatát. Ezek voltak tárgyai a közgyűlésnek, mely déltájban ért véget.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1897. október hó 27-én és következő napján tartandó rendes őszi közgyűlés

tárgysorozata.

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapota tárgyában.

2. A nyugdíjba lépés, illetve lemondás folytán megüresedett vármegyei központi árvászéki elnöki és rozsnyói járásbeli főszolgabírói tisztí állásoknak, valamint ezen

választások következtében üresedésbe jöhető tisztai állásoknak, törvényszerű választás útján való betöltése.

3. A vármegyei közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásokról s erre szolgáló bevételekről az 1898-ik évre szerkesztett vármegyei költségvetésnek tárgyalása és megállapítása.

4. Az 1898-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.

5. A jövő évben szükséges vármegyei pótdok mennyiségének megállapítása.

6. Az új vármegyei székház építési ügyének előkészítésére kiküldött bizottság jelentése a tervezet végleges megállapítása tárgyában.

7. Alispán hivatalos jelentése a vármegyei székház elhelyezésére szolgáló Jelinek-féle beltelek megvétele, s a bemutatott szerződés jóváhagyása tárgyában.

8. A rimaszombati kir. telekkönyvi törvényszék ezen végzése beltelek tulajdonjogának a törvényhatóság nevére való átkebelezése érdemében.

9. Belügyminiszeri rendelet a vármegyei pótdokknak a f. évi állami adók alapján történendő kivétele körüli eljárás tárgyában.

10. Belügyminiszeri rendelet a közgyűlésekről vezetett jegyzőkönyveknek hitelesítése körüli eljárás tárgyában.

11. Belügyminiszeri rendelet a községi és körjegyzők nyugdíj ügyében.

12. Belügyminiszeri rendelet a vármegyei gyám-pénztári pénzek kezelése tárgyában.

13. A kir. Belügyminiszerium 83719. sz. rendelete a gyámoltak és gondnokoltak épületeinek tűzkár elleni biztosítása tárgyában.

14. Belügyminiszeri rendelet az ország ezimerének helyes ábrázolása tárgyában.

15. A vármegyei árvaszék bejelentése ugyanezen ügyben.

16. Kereskedelemügyi miniszeri rendelet a hivatalos statisztika adatszolgáltatás tárgyában.

17. Kereskedelemügyi miniszeri rendelet az utrendészeti közegek zálogolási jogának szabályozása tárgyában.

18. Kereskedelmi miniszeri rendelet Dobsina város utrendőri szabályrendelete tárgyában.

19. Földmivelségi miniszeri rendelet a köztenyészetre szánt nem állami tulajdon képező és nem állami felügyelet alatt lévő ménék vizsgálatá tárgyában.

20. Földmivelségi miniszter rendelet Henzlova község által legeltetési célokra megvenni szándékolt kinstári erdőre vonatkozólag.

21. Bizottsági jelentés a vármegyebeli községek építkezési szabályrendeletének átdolgozása tárgyában.

22. Bizottsági jelentés a vármegyebeli községek tűzrendészeti szabályrendeletének átdolgozása tárgyában.

23. Bizottsági jelentés a vármegyei nemzeti pénztár és Fáy Gusztáv alapítványból a magyar nyelv sikeres tanítása körül érdemeket szerzett népiskolai tanítók jutalmazása tárgyában.

24. Bizottsági jelentés a cholera-járvány alkalmával kiutalványozott előleg megtérítése és elszámolására vonatkozólag.

25. Bizottsági jelentés a községi és körjegyzők által készített perenkívüli ügyek munkájáért felszámítható díjazás szabályrendelet tervezete tárgyában.

26. Bizottsági jelentés, melynek kapcsán a vásártartási szabályrendelet tervezetét bemutatja.

27. Hevesvármegye felirata a kavics szállítási díjtételek mérséklése tárgyában.

28. Veszprémvármegye közönségének felirata a kötelező tűzkárbiztosítás tárgyában.

29. Szabolcsvármegye felirata a dyphteritisz elleni védőoltások tárgyában.

30. Szabadka sz. kir. város közönségének felirata a mezei munkások és munkaadók közötti viszony szabályozása iránt.

31. A László gyermek-otthon kérvénye alapítvány, illetve segély megszavazása iránt.

32. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálatának eredményéről.

33. Alispáni jelentése a f. é. márcz. 27. és 625. sz. a. kelt közgy. hat. alapján a vm. székháznál fogantatott helyreállítási munkálatok tárgyában.

34. Vármegyei központi árvaszék előterjesztése Serafin Jánosné kórházi költségeinek vármegyei gyógy-alap által leendő fedezése tárgyában.

35. A vm. közgy. bizott. féléves jelentése.

36. Alispáni végzések a Nagy Elemér szolgabíró, Tomory Géza tb. főszolgabíró, Szteleczky Árpád árvaszéki jegyző részére adott szabadságok tárgyában.

37. A vármegyei közgy. bizottság határozata az anyakönyvvezetői állások ideiglenes betöltése ügyében.

38. A vm. igazoló választ. hat. a választott bizottsági tagok névsorának kiegészítése iránt.

39. Vármegyei főpénztárnok előterjesztése a vármegyei betegápolási-alap jövő évi szükségleteinek fedezése tárgyában.

40. Tisztai főügyész véleményes jelentése Putnok nagyközség által építendő városház építési tervezetének és az építési költségek fedezetének megállapítására vonatkozó képviselő-testületi határozat jóváhagyása tárgyában.

41. Ügyészi vélemény a Pelsőcz község tulajdonát képező regále kötvény beváltási árának hova fordítása kérdésében hozott határozat érdemére nézve.

42. Dr. Fornét Gyula tb. főjegyző hivatalos jelentése az anyakönyvi dologi kiadások megtérülése tárgyában.

43. A jegyzői nyugdíj kezelő választmány határozata a jegyzői nyugdíjnak a millenáris év alkalmából 3 szorososan leendő számítása érdemében.

44. Kir. tanfelügyelőség előterjesztése a feketelehotai iskola államosítása ügyében.

45. A rimaszombati ker. betegsegélyző pénztár kérelme Szabó Lajos közgy. iktatónak titkár gyanánt való alkalmazhatósága iránt.

46. A gömörmegei muzeum-egylet igazgatóságának előterjesztése az egyletnek a közművelődési egyesületbe leendő beillesztése tárgyában.

47. Hevessy László szolgabírónak szabadság iránti kérvénye.

48. Máriaassy István vármegyei IV. aljegyző kérvénye szabadság engedélyezése iránt.

49. Rozsnyó város módosított szervezeti szabályrendelete.

50. Körjegyzői jelentés a susai ev. ref. tanító fizetés javítása ügyében.

51. Soós Vaszlik Viktória születésnői oklevelének kihirdetése.

52. Bodon László kérvénye 8 frt 84 kr. kórházi költségeinek elengedése iránt.

53. Dr. Lissauer Adolf orvosi oklevelének kihirdetése.

54. A vármegyebeli községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvetéségi jelentések.

55. Több rendbeli — a vármegyei gyógy-alapból előlegezett, — vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezeket kivül még a közgy. határnapjaig beérkezendő sürgős közgyűlési elintézését igénylő egyéb ügyek.

A rimaszombati iparos tanoncz-iskola felügyelő bizottsága

ez évi aug. hó 29-én tartott gyűlésében elhatározta, hogy az iparos segédek téli szakrajztanfolyamát — ha a magas állam a kért segítyt megadja — a folyó tanévben is szervezni fogja. — A tanfolyam célja: az iparostanoncz-iskolában tanultak kibővítése, továbbfejlesztése és ugy a szabadkézi, mint a mértani és iparrajzban a szakszerű kiképzés alapjának megvetése; mint ilyen tehát, az önképzésnek első és jelentékeny forrása. — **Tanfolyamok:** szabadkézi, mértani és ipari szakrajz; ipari számvetés és irálytan. — A tanfolyam tandíjmentes, azonban író- és rajzszerkezt, nemkülönben a tanfolyam tulajdonát képező felszerelések használatáért, a tanulók — a tanfolyam tartama alatt nekik alkalmas időben — két forintot fizetnek fejenként. — A beiratások: okt. utolsó és nov. első vasárnapján d. e. 9-10, d. u. 2-3 óráig eszközöltetnek, az egyesült protestans főgymnasium rajztermében (főbejárás, II. emelet); a tanítás szintén ugyanott f. évi nov. hó első vasárnapján veszi kezdetét, s tart 1898. április utolsó vasárnapjáig, vasárnaponként d. e. 9-11, d. u. 2-4 óráig. — A tanítás rajz- és írásbeli eredményéből az iparostanoncz-iskolai évszám vizsgán kiállítást fog rendezni a tanfolyam vezetője — Midőn a fentieket ez uton is közlétezem: a tanfolyam látogatására a tanulni vágyó iparos ifjúságot fölhívom. — Rimaszombat, 1897. okt. 20.

Czikora István, a tanfolyam vezetője.

Agarászverseny.

A gömörmegei agarász-egylet folyó évi versenyét október hó 29-én és következő napjain fogja megtartani. Találkozási hely október hó 29-én délelőtt 1/2 10 órakor a simonji malomnál. — Feltételek: A kölyök agarversenyben futhat minden gömörmegei agarász-egyleti tag tulajdonában levő 22 hónál nem idősebb agara. Elegy agarversenyben futhat az ország bármely agarász-egyleti tagjának agara, kor és nem különbség nélkül. — Az agarász-egylet tagjai egy agaráért 5 frt nevezési díjat, s nem tagok agarai vagy pedig díjazott agár után 10 frt nevezési díj fizetendő. Nevezések a verseny napjáig az egyleti titkárnál szóval vagy írásban eszközölendők. Összevetések a versenyt megelőzőleg a helyszínen nyilvánosan ejtetnek meg. Díj: a kölyökversenynek az elsőnek 100 frt értékben tisztelet díj, a másodiknak a tétel felé. Az elegy versenyre 250 frt tisztelet díj az elsőnek, a másodiknak a tétel felé. — Megjegyzendő, hogy ha a kölyök versenyre két külön tulajdonos által nevezés nem történne, azon esetben a kölyök verseny tiszteletdíja az elegy verseny 2-ik díját fogja képezni. — A versenyekre bírakul: Putnoky Mór, Hámos Aladár, Farkas Zoltán és Dráskóczy László urak, gyepvezetők: Repeckzy Andor ur választattak meg. — Miután az egylet külön meghívókat nem küld szét, az érdeklődők ez uton tisztelettel meghívotnak. — Feled, 1897. október hó 12. Gróf Almássy Arthur, e. titkár.

Hirek és vegyesek.

Véglegesítés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszerium Józsa Antal vármegyei kir. tanfelügyelőt és Meszlényi Zoltán kir. segédtanfelügyelőt jelen állásukba véglegesen megerősítette.

Elöléptetés. Kóburg Fülöp hercegegyházi és megyénkkel szomszédos uradalmának tisztikarában a következő változások történtek: az üresedésbe jött vizesréti erdőmesteri állásra Gassner Imre erdőbíró, káposztalvára hivatalfőnökké Liptner István erdőbíró léptettek elő, Podraczky Pál segéd pedig Vernárra erdőszékre nevezetett ki.

Főispán változások a szomszédokban. Nórádmege főispánja Dániel László állásáról leköszönt; Zólyomvármegyében pedig a hosszabb idő óta üresedésben levő főispáni állásra Radvánszky János bárót nevezte ki ő felsége.

Kinevezések. A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgató Kundrák Endrét a tornallyai m. kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká nevezte ki. — Az igazságügyminiszer Stubenwoll Kálmán szepesvárallyai kir. járásbírói irnokot a rimaszombati kir. törvényszékhez nevezte ki.

Templom-szentelés. A susai új református templom vasárnap délelőtt szentelte föl Vattay László rimaszécsi ref. lelkész, az ünnepélyes alkalomra egybesereglett hívek jelenlétében. Városunkból a szép egyházi ünnepségen Baksay István főgondnok és Baksay József egyh. tanácsos voltak jelen.

Ünnepélyes szoborleleplezés Rozsnyón.

Nagy ünnepélyre készül Rozsnyó városa. Mint megtörtük: a híres hellenista Szabó István szobrát fogják folyó hó 24-ikén leleplezni. A szobrot már a múlt héten alapozni kezdték s e héten felállítják. A leleplezésre sok vendéget várnak Budapestről, Nagyváradról, Kassáról, Jászórol és a közeli vidékről. — Az intézetek testületileg képviselve lesznek az ünnepélyen. A hozzánk beküldött meghívó szerint az ünnepély sorrendje ez: 1. Október hó 24-én d. e. 9 órakor ünnepélyes szentmise a székesgyházban. — 2. Délelőtt 11 órakor felvonulás a szoborhoz. — 3. „Hymnus”. Eneklí a kath. főgimnáziumi énekkar. — 4. Emlékbeszéd. Mondja Dr. Margalits Ede egyetemi tanár. — 5. A „Szent-István társulat” irodalmi osztályának elnöke, Dr. Kisfaludy A. Béla a szobrot átadja. — 6. A kath. főgimnázium igazgatója, Heffler Konrád, a szobrot átveszi. — 7. „Óda”. Alkalmi költemény. Irta és szavalja Komoróczy Miklós kath. főgimnáziumi tanár. —

8. „Szózat”. Eneklí a kath. főgimnáziumi énekkar. — Október hó 23-án, szombaton este 8 órakor, a kath. főgimnázium ifjúsága a kaszinó nyári helyiségeiben művészestélyt rendez, melynek műsora következő: 1. „A költő ünneplése”. Alkalmi verses prólog, két szakaszban, allegorikus csoportokkal, énekekkel. Irta: Komoróczy Miklós kath. főgimnáziumi tanár. — 2. „Zrínyi esküje”. Jelenés Jókai Mór „A szigetvári vértanúk” ezimű eredeti történelmi színművéből. — Kezdeté este 7 és fél órakor. — Helyérek: páholyszék, körszék az első sorban és oldalszékeken 1 frt 50 kr., a 2. és 3-ik sorban 1 frt, a többi sorokban 80 kr., állóhely 50 kr., diákjegy 30 kr.

Választmányi ülés. A helybeli kaszinó választmánya e hó 17-én vasárnap délelőtt 11 órakor Kubinyi Aladár elnöke alatt ülést tartott, melynek egyedüli tárgya a Kozmay Lajos elhunytával megürlt könyvtári állás betöltése volt. Hosszabb eszmecsere után a választmány elfogadta Samarjay János azon indítványát, hogy a könyvtár kezelése ideiglenesen Tóth Mihály udvarosra bízassék, ki már hat hét óta vezeti a könyvtár dolgait s elegendő jártassággal bír arra, hogy e funkciót egyelőre őt terhelje; a kaszinói tagok kiszolgálására a téli hónapokra egy kisegítő szolga alkalmaztatik. — Czinke Istvánnak azon indítványa, hogy a kaszinó kertje tavasztól kezdve szakértői gondozásba vétessék, továbbá Dr. Veres Samunak az az óhajta, hogy az olvasó terem számára egy jobb kiadású földrajzi atlasz s a falakra térképek szerzetessenek be, egyhangulag elfogadtattak, illetve az elnökség megbízott, hogy az elhangzott indítványoknak megfelelő intézkedéseket fogantatosítson.

Helyreigazítás. A lapunk mult számában jelzett „mükedvelői előadás” — a próbából miatt — nem folyó év november hó 13-án, hanem november 6-án fog megtartani. Mint halljuk, a próbák már javában folynak, s az ifju mükedvelő-társulat ezen legelső kísérlete iránt városunk intelligens közönségének körében a legmelegebb érdeklődés mutatkozik. Színtre fog kerülni Csiky Gergelynek „A jó Fülöp” ezimű 3 felvonásos künfő élelnek vigjátéka. Az egyes szerepek igen jó kezekben vannak; s már előre is biztosíthatjuk az érdeklődő nagy közönséget arról, hogy egy teljesen összevágó s igen élvezetesnek kinálkozó kompakt előadásban fog gyönyörködhetni.

Halálozások. Mult vasárnap bőséges aratása volt a halálnak. Egyszerre három halottat gyászoltak: Özv. Gelle Istvánné, Gelle Barnabás fényképező anyja 42 éves korában; — Örsi János városi harangozó pedig 59 éves korában halt meg a jelzett napon. — Zawadzky Dániel, a városszerte ismert s mindig kedélyes óras 56 éves korában fejezte be hányattott életét a helybeli közkórházban. Temetésük nagy részvét mellett ment végbe.

Tulajdonváltozás. Evva Lajos, volt népszínházi igazgatónak megyénkbeli szalóczi nyaralótelepét és virágkertészetét Dobránszky Péter budapesti egyetemi tanár vásárolta meg.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

e napokban küldte szét Lőrinczy György titkár által gondosan szerkesztett tartalmas évkönyvét. — A művet Rakosy Jenőnek Prolog ezimű verse vezeti be, melyet különböző alkalmakkor elmondott beszédek s Pósa verse követnek. — Az ügyvezetőség évi jelentése a 25-ik lapon kezdődik. Itt a különféle ünnepekről s adományokról számol be az elnökség. Fentart és segélyez az egyesület 32 ovodát, segélyezett s jutalmazott több tanítót s tanuló, daloskóroket szervezett, könyvtárakat alapít. Mult évi bevétele volt: 40178 93 frt, kiadása: 29924 11 frt Az 1898. évre előirányozott 42664 71 frt kiadást.

Tanítógyűlés Verekón. „A gömörmegei ált. tanító-egyesület” nagy-rözei járásköre folyó hó 13-án Verekón Jurin Samu elnöke mellett tartotta meg öszi gyűlését. Jurin Samu elnök megnyitója után felállva hallgatták a jelenvoltak Perjéssy Lászlónak: ő Felsége a király iránt tartozó hűség s legmélyebb hódolat kifejezésére vonatkozó indítványát, minekfolytán annak tolmácsolására, s az örökké emlékeztetes pohárköszöntőnek s a történelem 10 nagy alakjának érzeben való megörökíttetését legkegyelmesebben elrendelő királyi kéziratnak jegyzőkönyvi megörökíttését hazafias lelkesedéssel elhatározták. Lahnner György „Az iparos tanoncz-iskolai rajztanítás és annak részletes tanterve” ez. tartalmas értekezését figyelemmel hallgatták. — A tárgysorozat kimerítése után a fehér asztalnál gyűltek össze. Itt Jurin Samu, Perjéssy és Golda emeltek poharat. A létesítendő Józsa-alapítványra 7 frt 50 krt gyűjtött az asztaltársaság.

A kir. törvényszék kiszállása. A kir. törvényszék büntető tanácsa folyó hó 18-án áttette székhelyét Felső-Balagra, szigorubbán határozva meg, kiszállott oda, hogy megkísérélje utoljára, egy büntető ügynek fátyolát fellebbenteni. Többször irtnak már ez esetről; körülbelül egy év előtt történt, Fodor Istvánt a balogi mély árokban, a nagy kő alatt halva találták. Több napig hevert a mély árok fenekén, a mely sírnak elég romantikus, amíg ráakadtak. — A vizsgáló bíró a királyi ügyészséggel a helyszínen termelt, a szemlét felvették, a boncolást megejtették, és a kir. törvényszéki orvos véleménye az volt, hogy Fodor Istvánt megburkolták, aztán a mély árokba taszították. A bűnrel Gál Mihály és Megy István lettek gyanúsítva, mert az elhunyt eltűnése előtt velük érintkezett, sőt szitkozódva váltak el egymástól. A legfelsőbb igazságügyi orvosi tanács véleménye természetes halál eshetőségét konstatálta, mire a végtárgyalás újabb tanúk kihallgatása által újabb oldalról világotlított meg az ügyet, úgy hogy az új bizonyítékok alapján az ügy ismét felkerült az igazságügyi orvosi tanáchoz, ahol az új bizonyítékok alapján is megerősíteték azt, hogy Fodor István gyzásos kimulta természetes halál, valószínűleg baleset következménye. — A kir. törvényszék most már a helyszínet nem látván kellőképp megállapítottnak, elrendelte a kir. törvényszék kiszállását, az érdekelte tanuk megidézését és a helyszínen kihallgatását. Az érdekes expedíció 18-án reggel indult Balagra. Résztvettek benne: Kubinyi Aladár törvényszéki elnök, Medveczky Sándor és Kolbay Sándor kir. törvényszéki bírák, Pennygyey István kir. t. jegyző, Dr. Mészáros István kir. ügyész, Dr. Szeless Ödön ügyvéd mint védő, majd a két vádlott fogházorókkal, négy esendő, a kik a hulla feltalálásánál ott voltak. Az érdekes menet óriási feltűnést keltett Rimaszombat utcáin, de alig képzelhető izgalomba hozta Felső- és Alsó-Balagot, a hol az egész

község apraja és nagyja talpon volt, és az utczán olyan sűrű sorfalat képezett, mintha egy fejedelmi személy fogadtatásáról lett volna szó. A kir. törvényszék a vád és védelem, az összes érdekeltek azonnal a helyszínére siettek, hogy az összes helyszíni adatokat megállapítsák. — Az alsó-balogi temetőtől majdnem a vályi erdőig haladt a bizottság, minden pontnál alapos rajzot véve fel, a távol-ságokat pedig pontosan felmérve, e közben minden helyre vonatkozólag kihallgatták a tanúk. Tagadhatatlan, a leg-érdekesebb részlete volt a szemlének, midőn a mély árok azon pontjához ért a küldöttség, a hol a hulla feltalál-tatott. A nyaktörő meredeken egyenként bocsátkoztak le a bizottság tagjai. Megállapították itt a hulla fekvése, az esés iránya, a mely ezéltől még nagy kövek is hengerit-tettek le, kihallgatták a hulla feltalálásánál jelen voltak; ezután a kir. törvényszék tanukihallgatás mellett megállapította azon helyeket, a hol a vádlottakat állítólag Fodor István eltűnése után járn látták. Majd a késői délutáni órákban fejezték be a tanukihallgatások a község ház-zán, a melyek közül legnagyobb feltűnést keltett a csendő-rőrszervezet azon vallomása, hogy a hullán a feltaláláskor kálerőszak nyomait nem látta, bár a hullát jól megfigyel-te. — A végtárgyalás legközelebb lesz megtartva, és elé nagy érdeklődéssel nézünk.

Agarász-gyűlés volt e hó közepén Tornallyán. A közgyűlést Bornemisza István elnök megnyitván, a szép számmal egybegyűlt tagokat köszönti és mindenek előtt sajnálatát fejezi ki a felett, hogy elfoglaltatása foly-tán az egylet élén tovább nem működhet s elnöki tiszt-ségéről való leköszönését ezennel bejelenti. Hasonlóképen Dráskóczy László alelnök és Szentmiklóssy Kálmán pénztár-nok kijelentik, hogy elfoglaltatásuk miatt állásaikat továbbra nem tarthatják meg. **Szentiványi Árpád** erre az elnök és tisztársainak az egylet működése körül ta-nusított ügybuzgalmát és érdemeit kiemelve, az egybe-gyűlt tagok nevében a leköszönt tisztikart felkéri, hogy ebbeli szándékuktól lépjenek vissza és az egylet érdeké-ben továbbra is tartásuk meg állásaikat, — mire az elnök szép szavakban köszönetet mond a bizalomért, de egy-idejűleg ismételtelen kijelenti, hogy elhatározását a fenti okoknál fogva meg nem másíthatja; hasonlóképen Dráskóczy László alelnök és Szentmiklóssy Kálmán pénztár-nok tiszti állásaikat továbbra megtartani nem hajlandók. Ezen kijelentések után a közgyűlés a leköszönést kény-telen elfogadni, mire **Kubinyi Géza** ajánlatára **Hámos** Zoltán elnöknek, **Szelezky Zoltán** alelnöknek és **Fáy** Antal pénztárnoknak egyhangulag megválasztattak, s mi-után az újonnan megválasztott elnök jelen nem volt, a közgyűlés **Almássy Arthur** titkár és **Fáy** Antal e. pénztár-nokot bízza meg, hogy az új elnököt a választás érd-ményéről értesítsék ki. — Ezek után a számadás meg-vizsgálására és a pénztár átadásánál közreműködésre **Fáy** Antal pénztárnok, **Repecky Andor** és **Szelezky Zoltán** kérték fel. — Ez alkalommal az igazgatósági tagok közül sorrend szerint **Putnok Mór** és **Szentiványi Árpád** léptek ki, kiknek helyére **Bornemisza István** és **Dráskó-czy László** választattak be. Ekként az igazgatóság követ-kezőképen alakult meg: **Farkas Abraham**, **Hámos Aladár**, **Szentmiklóssy István**, **Ragályi Kálmán**, **Szelezky Dénes**, **Bornemisza István** és **Dráskóczy László**. — A folyó évi versenyek határnapja október hó 29-én és következő napjaira tüzettek ki. — Kölyök-versenydíjra 100 frt és az elegyversenyre 250 frt tiszteletdíj állapított meg a mult évi fentartással, s így a versenyek körüli eljárásnál a fennálló gyakorlat az irányadó. **Bírák:** **Hámos Aladár**, **Farkas Zoltán**, **Putnok Mór** és **Dráskóczy László**, gyepmesterül pedig egyhangulag **Repecky Andor** választattak meg. — **Dráskóczy László** indítványára elhatároz-tatott, hogy nyulzaporítás szempontjából az egylet jövő tavasszal nyulakat vásárol s azokat az egyleti területen meghonosítja, mely kiadásra 100 frt szavaztatott meg s az eljárás keresztülvitelével a titkár bízott meg. — Végül kimondatott, hogy a hátralékos tagdíjak behajtása iránt a mult évi közgyűlési jegyzőkönyv 2 ik pontja effectuálandó.

Tűz Simonyiban. Nagy tűz volt f. hó 17-ikén este Simonyiban, melynek fénye bevilágította a láthatart s városunkban az a hiedelem volt, hogy Jánosiban pusztít a bős elem. Hír szerint vigyázatlanságból kigyuladt a Majoros Baeso János csúre és odaégett az épület, a gazda szekere, nagy mennyiségű lőhete termése, egy szalmakazal s elpusztult a csűrben levő szecsakavágógép is. A nyomozatot megindították.

Találós mese.

Izelen és szagatlan,
Aranyárga színe van,
Olajszerű a leve,
Zoltán-féle a neve,
Kápod minden gyógyszerárban,
Két korona az ára;
Ha okos vagy, szép baba,
Találd ki, hogy micsoda?

gyógyár, Budapest, Nagy-Körösi-utca 29. sz.
Zoltán-féle izelen és szagatlan csukamáj-olaj, Porák, Zoltán-féle

A „Vasárnapi Lapok“ e heti száma is telve aktuális képekkel, cikkekkel. Az elmúlt hét a színházak hetének nevezhető. Idegen nagy művészek látogatása, színházak megnyitása, a kolozsvári nemzeti színház államo-sítása, mind helyet talált e kitűnően szerkesztett ké-pes újságunkban. A „Vasárnapi Lapok“-nak nemesak szépirodalmi része áll a lehető legmagasabb színvonalon, de aktuális része is úgy van összeállítva, hogy egymagá-ban is vonzó tartalmat képezze. A legutóbbi számának tartalma: A paesirta, költemény **Endrődi Sándortól**. — **Petőfi** és **Egressy Gábor**, **Egressy Ákostól**. — **Pletyka-kovács**, életkép befejezése, **Ábrányiné Katona Klementin-től**. — Az 1896-iki ezredéves diszbandérium, **Püspöki Graeciántól**. — **Crampton mester**, **L-től**. — A „Vasár-napi Lapok“ **Kossuth-száma**. — **Nem forog a dorozsmai szélmalom**, költemény, **Balla Miklóstól**. — A fiatal **Sal-vini**. — Este a parkklubban, **Salamon Ödöntől**. — **Helti Ignác**. — **Képzőművészet**. — **Lautenburg Zsigmond**. — **Salamon Katinka**. — **Köny és mosoly**, regény, **Benicz-kyne Bajza Lenkétől**. — **Szélesend**. (A hét hangulata.) **Lazzaronitól**. **Előérzések**, elbeszélés **Bede Jóbtól**. — **Vándor apostolok**, **gróf Vay Sándortól**. A kolozsvári nemzeti színház, **R-ytól** — **Irodalom**. — **Képeinkhez**. — **Külön-félék**: **Képtalány megfejtés**. — **Színház**. — A szerkesztő üzenetei. — **Ajánljuk e páratlanul szép újságot olvasóink szíves figyelmébe**. **Előfizetési ára** negyedévre 2 frt. Mu-

tatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal („Könyves Kálmán“ magyar irodalmi részvénytársaság, VIII. Kere-pesi-ut 17. sz.) ha eziránt 2 kros levelező lapon hozzá fordulnak.

Felelős szerkesztő: LUKACS GEZA.

Magán-hirdetéseik.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méteren-ként — valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként** sima, esikos, kozkázott, mintázott da-maszt stb. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintá-zatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a ház-hoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küld **Hen-neberg G. (csász. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben**. Svájcba ezimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pon-tosan elintéztetnek.

Pályázati hirdetemény.

A „**Gömörmezei Nép- és Iparbank**“ egy nyugdíj jogosultsággal bíró

könyvvezetői állásra

pályázatot hirdet. Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik ezen egyelőre 600 frt fizetéssel javadalmazott s folyó évi december 1-én elfoglalandó állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti és gyakorlati képzettségüket és nyelvismereteiket igazoló okmányokkal, születési és erkölcsi bizonyítvány-nal felszerelt folyamodványukat a folyó **1897-ik évi november hó 15-ik** napjáig alólirt igazgatósághoz nyújtsák be. Megjegyeztetvén, hogy a megválasztott pá-lyázó csak egy évi próbaidő eltelte után véglegesíthető, ez esetben az egy évi próbaidő azonban fizetés emelés és nyugdíj kiszámításánál mint eltöltött szolgálati idő lesz beszámítandó.

A **Gömörmezei Nép és Iparbank** Igazgatósága.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, Losonczy-utca 35. sz. alatt újonnan átalakított különálló három szo-bás udvari lakás mellékleteivel és veteményes-kerttel azonnal bérebe vehető. — Bővebb fel-világosítást ad **Kalla Mihály** Tamásfalán és **Győry Frigyes** körjegyző Várgedén.

Eladó lakház.

Alsó-Hangonyon, a néhai **Somoskeőy Ágoston örökösei** tulajdonát képező nagy **uri lakház** beltelekkel és melléképületeivel együtt folyó évi **november 1-től** szabad kéz-ből **eladó**. — Értekezhetni lehet **Alsó-Hango-nyon Stelkovich László** földbirtokossal és **Rimaszombatban Bedekovich Géza** adótiszt-tel. (Lakik: Szijgyártó-utca 44. sz. a. Majomy-féle ház.)

Kiadó lakás.

Kossuth-utca 6-ik sz. alatti eme-letes lakosztály, valamint a földszinti bolthelyiség lakással s melléképületeivel együtt, 1897. évi november 1-ső nap-jától **bérbé kiadó**, esetleg **eladó**. Értekezhetni lehet **Soós Ferencz** tulajdonossal, Losonczy-utca 4-ik sz. alatti lakásán.

Eladó fehérmű tisztító-intézet.

Rimaszombatban, Sodoma-utca 6-ik szám alatt egy jó forgalmu finom **fehérmű tisz-tító-intézet**, egy szoba s konyha berendezve, betegség miatt azonnal eladó.

Vendéglő megnyitás.

Alólírottak tisztelettel hozzák a nagyér-demű közönség becses tudomására, hogy f. évi október hó 25-én nyílik meg **Putnok** városában a kor igényeinek megfelelően be-rendezett,

„**H A Z Á M**“.

hoz ezimzett **vendéglő kávéházzal** egy-bekapcsolva.

Főtörekvésünk lesz a tiszta jó italok és étkek pontos és kifogástalan kiszolgálata mel-lett a nagyérdemű közönség jóakarátát és pártfogását kiérdemelni.

Putnok, 1897. október havában.

Kiváló tisztelettel

Antal Józsefné és fia.

1-3

Eladó fajbaromfi.

Egy egész törzs **fekete hollandi fehér búbba** (1 kakas és 6 jérece) — a tenyésztés abban hagyása miatt — 7 forintért eladó. Venni szándékozók forduljanak **Kozsehuba Lajos** kárpitóshoz Rimaszombat, Jánosi-utca.

Gyümölcs.
Finom faj őszi és téli gyümöl-csöt ajánl **Gyürky Pál Ti-czelezon.**

2-2

Hirdetemény.

3806. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint bányabíróskör közli, hogy a **rimaszom-bati kir. pénzügyigazgatóság** 34846/1896. és a szépes-igló m. kir. pénzügykapitányság 1383, 2826/2832, 2857/2863, 2898/2910/1897. sz. árverés iránti kérvénye, illetve megkeresései folytán a dobsinai „Gugl“ vidéki „Csuchran“ bányaműre 58 frt; a dobsinai Schwarzen-berg Rabenbad vidéki „Josef“ bányaműre 31 frt 80 kr., a dobsinai Nickelhamnsgründ vidéki „Alexander“ bányaműre 28 frt; a dobsinai Rabenbad Zott vidéki „Jolantha“ bányaműre 100 frt; a felső-sajói za skalu vidéki „Sieg-fried“ bányaműre 81 frt; a nagyhnyileczy Babina vidéki „Josef és Johann“ bányaműre 100 frt; az olahpataki Schnellfahrt vidéki „Johann“ bányaműre 13 frt; a dobsinai Steingeränsch vidéki „Péter Pál“ bányaműre 56 frt; a dobsinai Altenberg vidéki „Servatius és Béla“ bányaműre 326 frt 50 kr; a dobsinai Schwarzenberg vidéki „Schwarzenberg és Gapl“ bányaműre 63 frt; a dobsinai Altenberg vidéki „Johann“ bányaműre 326 frt 50 kr; a dobsinai Tiefengrundl vidéki „Josef“ bányaműre 12 frt; a dobsinai Gugl vidéki „Juditha“ bányaműre 57 frt; a dobsinai Altenberg vidéki „Rozália“ bányaműre 1 frt 50 kr; a dobsinai Tränken vidéki „Hof-nungstollen“ bányaműre 24 frt; az olahpataki Hatter-grundl vidéki „Barbara“ bányaműre 200 frt; a dobsinai Eberberg vidéki „Leopold“ bányaműre 38 frt; a dobsinai Spreng Gugl vidéki „Georges II. Georg“ bányaműre 75 frt; a dobsinai Steinseifen vidéki „Ezechiel“ bányaműre 150 frt; a dobsinai Steinseifen vidéki „Emanuel“ bányaműre 150 frt; a dobsinai Groschseifen vidéki „Sieg-mund“ bányaműre 62 frt; a dobsinai Schloveksgründl vidéki „Theodor“ bányaműre 76 frt 50 kr; a dobsinai Birkeln vidéki „Cornelia“ bányaműre 34 frt; a dobsinai Gugl vidéki „Clotilde“ bányaműre 30 frt; a dobsinai Birkeln vidéki „Alexander“ bányaműre 58 frt; a dobsinai Schloveksgründl vidéki „Cornelius“ bányaműre 153 frt; a dobsinai Hopfgarten vidéki „Angelica“ bányaműre 104 frt; végül a dobsinai Biengarten vidéki „Johann“ bányaműre 183 frt kikiáltási árban a végrehajtási jog-hatállyal bíró árverést elrendelte, s annak megtartására határnapul **1897. évi december hó 9. és követ-kező napjainak d. e. 10 óráját** Dobsina város házához tüzte ki, mely alkalommal a fent megjelölt bá-nyaingatlanok a beesáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árak 10%-át, azaz 5 frt 80 krt, 3 frt 18 krt, 2 frt 80 krt, 10 frtot, 8 frt 10 krt, 10 frtot, 1 frt 30 krt, 5 frt 60 krt, 32 frt 60 krt, 6 frt 30 krt, 32 frt 60 krt., 1 frt 20 krt, 5 frt 70 krt, 0 frt 15 krt, 2 frt 40 krt, 20 frtot, 3 frt 80 krt, 7 frt 50 krt, 15 frtot, 15 frtot, 6 frt 20 krt, 7 frt 70 krt, 3 frt 40 krt, 15 frt 20 krt, 3 frtot, 5 frt 80 krt, 10 frt 40 krt, 18 frt 30 krt bá-natpénzben vagy az 1881. évi 60. t-cz. 42. §-ában jel-zett és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban meg-jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez lo-tenni, avagy az 1881. évi 60. t-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki-állított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszol-gáltatni.

Kir. törvényszék mint bányabíróskör.

Rimaszombat, 1897. évi szeptember hó 24-én.

Langhoffer,
kir. törvényszéki jegyző.

Kubinyi,
kir. tszéki elnök.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •
Tarragona s. a. l.
Legjobb
bevásárlási forrás

Raktár:
RIMASZOMBATBAN
KOHN JADOLF
úrnál. 3-20